

การศึกษาวิเคราะห์สการ์เลตต์ โอฮารา ใน "วิมานลอย" ด้วยทฤษฎีจิตวิทยา

นางสาว วิภาวี สุวรรณอาสน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาศึกษารรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-03-0045-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYTICAL STUDY OF SCARLETT O'HARA IN "GONE WITH THE WIND"
THROUGH VARIOUS PSYCHOLOGICAL THEORIES

Miss Wipawee Suwannaus

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-03-0045-6

วิภาวี สุวรรณอาสน์ : การศึกษาวิเคราะห์สการ์เลตต์ โอฮารา ใน "วิมานลอย" ด้วยทฤษฎีจิตวิทยา. (An Analytical Study of Scarlett O'Hara in "Gone with the Wind" through Various Psychological Theories) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์, 123 หน้า. ISBN 974-03-0045-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประเด็น ประเด็นหลักคือ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์พฤติกรรมและบุคลิกภาพของสการ์เลตต์โอฮารา(Scarlett O'Hara) มีหลากหลายวิธีจิตวิทยาเป็นทางหนึ่งที่สามารถใช้วิเคราะห์พฤติกรรมและบุคลิกภาพของเธอได้อย่างมีเหตุผล ประเด็นที่สองคือ เพื่อแสดงให้เห็นว่า เหตุการณ์บางช่วงในชีวิตของ สการ์เลตต์คือชีวิตจริงของผู้เขียนในบางส่วน ด้วยการศึกษาด่วนนวนิยายเรื่องวิมานลอยกับอัตชีวประวัติของ มาร์กาเรต มิทเชลล์ (Margaret Mitchell) ผู้เขียน

ผลของการศึกษาวิเคราะห์พบว่า การใช้ทฤษฎีที่แตกต่างในการวิเคราะห์พฤติกรรมหรืออุปนิสัยของตัวละครสการ์เลตต์ โอฮารา ทำให้ได้ผลของการตีความแตกต่างกัน การใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์(Freud)จะแสดงให้เห็นว่าสการ์เลตต์เป็นคนที่ทำทุกอย่างเพื่อตัวเอง บุคลิกภาพส่วนใหญ่จะถูกควบคุมโดย Ego ซึ่งมักจะมุ่งสนองแต่ความปรารถนาของ Id และสัญชาตญาณ ซึ่งผู้อ่านจะได้ภาพของตัวละครที่มีความสมจริง เมื่อใช้ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ของจุง (Jung) วิเคราะห์พฤติกรรมของเธอ จะได้คำตอบที่แตกต่าง กล่าวคือ สิ่งที่เธอทำไปเป็นผลจากจิตไร้สำนึกร่วมที่บรรจุหลักแบบฉบับ(Archetypes)ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของประสบการณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ครั้งอดีตที่เรียกว่า ความรักในฝันแผ่นดินซึ่งมีความเข้มข้นสูงในตัวเธอ ผู้อ่านจะได้ภาพของตัวละครในแบบที่อยู่ในตำนานมากกว่าจะเป็นตัวละครที่เป็นมนุษย์ธรรมดาสามัญ นอกจากนี้ พฤติกรรมที่หลากหลายของเธอยังสามารถตีความได้โดยใช้หลักแบบฉบับที่มีอยู่มากมายซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เป็นสากลของมนุษยชาติ และการใช้ทฤษฎีลำดับขั้นของแรงจูงใจ (Hierarchical Theory of Motivation) ของมาสโลว์ (Maslow)จะทำให้ตีความพฤติกรรมของสการ์เลตต์ได้ในอีกแนวหนึ่ง กล่าวคือ จะทำให้ผู้อ่านมองว่าสการ์เลตต์นั้นก็เป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่งที่ต้องทำทุกสิ่งเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด อันเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และหลังจากนั้นเธอก็จะมีพฤติกรรมเป็นไปตามลำดับของความต้องการในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งที่เราสามารถเห็นได้ในชีวิตจริงเช่นกัน

ภาควิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
สาขาวิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##408018722 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD : SCARLETT O'HARA / GONE WITH THE WIND / NOVEL / PSYCHOLOGY

WIPAWEE SUWANNAUS : AN ANALYTICAL STUDY OF SCARLETT O' HARA IN "GONE WITH THE WIND" THROUGH VARIOUS PSYCHOLOGICAL THEORIES.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ANONGNAT THAGOENGWIT, 123 PP.

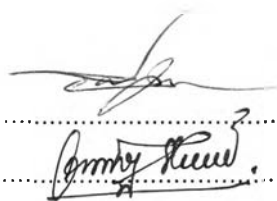
ISBN 974-03-0045-6

This thesis has two objectives: the main objective is to show that there are many ways to interpret Scarlett O'Hara's behavior and personality. Psychology is a reasonable way to analyze them. It can expand the point of view when we look through herself or try to find the reason of her actions. Another objective is to show that some parts of Scarlett O'Hara's life represent Margaret Mitchell's life by comparing her novel, "Gone with the wind", to her biography.

The result of the study confirms that by using the different theories we can make the different interpretations of behavior and motives of Scarlett O'Hara. Using Freudian psychoanalytical theory to analyze her character will show that she is a person who will do anything for her own sake. Her personality is mostly controlled by Ego which often follows the wish of Id or instincts. Readers will get the picture of a realistic character. But if we use Jungian analytic psychological theory to analyze it, we will get the different answer that the things she does are caused by her collective unconsciousness which contains a high degree of an archetype-symbol of man's ancient experience, Mother Earth, which leads the readers to the picture of a character in myth. Her various deeds can be interpreted by using various archetypes which are assumed that they are the universal things of human beings. In contrast, using Maslow's hierarchical theory of motivation can interpret her behavior in the other way. It will convey the readers that Scarlett is only a human who has to do anything to survive as a very basic needs of human and then, she follows the next steps which can be seen in our real lives also.

Department Comparative Literature
Field of study Comparative Literature
Academic year 2000

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้กำลังใจผู้เขียนมาตลอดระยะเวลาการทำงานและ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กงกกาญจน์ ตะเวทีกุล และอาจารย์ ดร. วรุณี อุดมศิลป์ กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่งที่สละเวลาในการตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย รวมทั้งคำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร และคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ และ ในทุกสถาบันการศึกษาที่ผู้วิจัยได้เรียนมาที่กรุณาอบรมและสอนวิชาความรู้รวมถึง พี่สุนิสา ศรีเจริญที่ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องงานเอกสาร รวมทั้งให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ โรงเรียนรุ่งอรุณ และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้โอกาสช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้เขียนในการเขียนวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ แม่ปิ่น แม่สอ อึ้ง พี่แปด พี่ยา รวมถึงครอบครัว ทวีพันธุรัตน์ และครอบครัวแพทรวงไทยที่เป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ น้องดาว เกโบ เอ เป้า น้องหมวย แอน หยอย กุลยา ต่าย เดือน พี่เอ น้องจอย น้องตูน น้องเน คิม น้ำศักดิ์ และพี่พร รวมถึงเพื่อนๆทุกคนที่คอยห่วงใย ทั้งงานวิทยานิพนธ์และสุขภาพของผู้เขียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 : บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 สมมติฐาน.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 : การสร้างตัวละครสการ์เลตต์.....	5
2.1 ชีวิตประวัติของมาร์กาเรต มิทเชลล์.....	8
2.2 แรงผลักดันในการเขียน <i>วิมานลอย</i>	14
2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างมาร์กาเรต กับเมย์เบล : สการ์เลตต์กับเอเลน.....	15
2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างมาร์กาเรตกับสังคมแอตแลนตา : สการ์เลตต์กับ สังคมแอตแลนตา.....	20
2.3 ความเป็นสการ์เลตต์ในนวนิยาย.....	23
2.3.1 อุปนิสัยพื้นฐาน.....	23
2.3.2 ปมปัญหาความขัดแย้ง.....	26
บทที่ 3 : การวิเคราะห์ตัวละครด้วยทฤษฎีจิตวิทยา.....	33
3.1 การวิเคราะห์สการ์เลตต์ด้วยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud).....	34
3.1.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์.....	34
3.1.2 อุปนิสัยพื้นฐานของสการ์เลตต์.....	46
3.1.3 ปมปัญหาความขัดแย้ง.....	48

สารบัญ (ต่อ)	๗
	หน้า
3.1.3.1 ความขัดแย้งภายในตัวสการ์เลตต์.....	49
3.1.3.2 ความขัดแย้งระหว่างสการ์เลตต์กับตัวละครอื่นๆ	57
3.2 การวิเคราะห์สการ์เลตต์ด้วยทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ของ จุง (Jung).....	68
3.2.1 ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์.....	68
3.2.2 อุปนิสัยพื้นฐานของสการ์เลตต์.....	74
3.2.3 ปมปัญหาความขัดแย้ง.....	80
3.2.3.1 ความขัดแย้งภายในตัวสการ์เลตต์.....	80
3.2.3.2 ความขัดแย้งระหว่างสการ์เลตต์กับตัวละครอื่นๆ.....	84
3.3 วิเคราะห์สการ์เลตต์ด้วยทฤษฎีจิตวิทยาของมาสโลว์ (Maslow).....	91
3.3.1 ทฤษฎีจิตวิทยาของมาสโลว์.....	92
3.3.2 อุปนิสัยพื้นฐานของสการ์เลตต์.....	95
3.3.3 ปมปัญหาความขัดแย้ง.....	103
3.3.3.1 ความขัดแย้งภายในตัวสการ์เลตต์.....	103
3.3.3.2 ความขัดแย้งระหว่างสการ์เลตต์กับตัวละครอื่นๆ.....	108
 บทที่ 4 : บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	 118
 รายการอ้างอิง.....	 121
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	123